

ŠIAULIŲ DIDŽDVARIO GIMNAZIJOS AKADEMINIO SAŽININGUMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Šiaulių Didždvario gimnazijos akademinio sąžiningumo kodeksas vadovaujasi gimnazijos vizija: Didždvario gimnazija – tai atvira kaitai, inovacijoms, moderni, nuolat besimokanti organizacija, ugdomi bendradarbiavimą, kūrybiškumą ir kitas bendrąsias kompetencijas, siekianti įgyvendinti Tarptautinio Bakalaureato pagrindinio ugdymo programą (MYP), TBO. Gimnazijos misija, vertybių ir įgūdžių, skatinančių asmens sąžiningumą, ugdymas lemia mokymo, mokymosi ir vertinimo gerąją praktiką. Tačiau akademiniam sąžiningumui turi įtakos daugelis veiksnių, tarp jų - gimnazijos bendruomenės narių bendravimo kultūra, mokomų įgūdžių įvairovė, tėvų lūkesčiai, sektino pavyzdžio formavimas, bendraamžių spaudimas.

Šiaulių Didždvario gimnazijos bendruomenės nariai supranta sąvokų, susijusių su akademinio sąžiningumu, ypač intelektine nuosavybe ir jos autentiškumu, prasmę ir reikšmę. Didždvario gimnazijos Tarptautinio bakalaureato diplomo programos mokiniai, jų tėvai bei mokytojai besąlygiškai sutinka su TBO akademinio sąžiningumo nuostatomis ir jų laikosi.

Akademinio sąžiningumo principai remiasi TBO akademinio sąžiningumo nuostatomis, TBO mokinio aprašu, bendruomenės priimtu susitarimu dėl citavimo, nuorodų, bibliografijos pateikimo.

Akademinio sąžiningumo politika ir praktika gimnazijoje suvokiama pozityviai. Ji remiasi ne tik sankcijų ir nuobaudų taikymu tiems mokiniams, kurie nesilaiko ar nesistengia laikytis susitarimų, bet ir gerosios praktikos ugdymo principais, prevencija.

II. PIKTNAUDŽIAVIMAS PASITIKĖJIMU

1. Piktnaudžiavimas pasitikėjimu yra:

1.1. plagijavimas, kuris apibrėžiamas kaip pasisavinimas svetimo kūrinio (mokslo, meno, literatūros) arba kūrybinės minties; kaip kito asmens idėjų, minčių pateikimas mokinio darbe, nenurodant šaltinio;

1.2. nusirašinėjimas, kuris apibrėžiamas kaip tyčinis aplaidumas kopijuojant, nusirašant ar teikiant vertinimui kito asmens darbą;

1.3. darbo dubliavimas, kuris apibrėžiamas kaip to paties darbo pateikimas skirtingoms vertinimo dalims / skirtingiems vertintojams;

1.4. bet koks kitas nesąžiningas poelgis, dėl kurio mokinys įgyja pranašumą prieš kitus mokinius ar paveikia kito mokinio rezultatus (pavyzdžiui, darbų klastojimas, neteisėtos medžiagos, priemonių įsinešimas ir naudojimas per kontrolinį darbą, egzaminą).

2. Naudodamiesi internetinėmis svetainėmis ir jose pateikta informacija mokiniai privalo nurodyti savo rašto darbe ar žodiniame pristatyme panaudotos informacijos šaltinį, datą ir adresą. Tų pačių reikalavimų reikia laikytis naudojant darbuose žemėlapių, fotografijų, iliustracijų, duomenų, grafikų ir kitas kopijas (pavyzdžiui, jei iškirpus ir įklijavus iš internetinės svetainės grafiką nenurodomas jo šaltinis, tai yra laikoma plagijavimu). Meno (tapybos,

skulptūros, grafikos, muzikos, kino, šokio, teatro ir kt.) kūrinių kopijavimas be tinkamo patvirtinimo taip pat gali būti laikomas plagijavimu.

3. Siekiant ugdyti bendradarbiavimo įgūdžius, mokiniai skatinami dirbti komandose, tačiau kiekvienas mokiny aiškiai nurodo savo indėlį į darbą, pateikdamas glaustą savo darbo aprašymą.

4. Mokinio darbas, kuriame pateikta išgalvota informacija, išvados, remiamasi suklastotais duomenimis, yra laikomas plagiatu.

5. Mokinio darbas, kuriame iš užsienio kalbos versta informacija pateikiama kaip savo paties mintys nenurodant šaltinio, yra vertinamas kaip plagiatas.

6. Kiti akademinio nesąžiningumo atvejai:

6.1. neteisėtos / neleistinos medžiagos ar priemonių (pvz., mobiliojo telefono, užrašų, PK, paruoštukų) įsinešimas į kontrolinių darbų, egzaminų patalpas;

6.2. neleistinos medžiagos palikimas kurioje nors mokyklos patalpoje (pvz., WC) ar pasinaudojimas neteisėtai palikta medžiaga;

6.3. netinkamas elgesys per kontrolinį darbą, egzaminą, įskaitant bet koki mėginimą sutrikdyti patikrą arba atitraukti kitų mokinių dėmesį;

6.4. keitimasis informacija arba bandymas koku nors būdu pasikeisti informacija su kitu mokiniu per kontrolinį darbą, egzaminą;

6.5. apsimesti kitu mokiniu;

6.6. vogti / išsinešti, platinti kontrolinio darbo, egzamino užduotis.

III. PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

7. Mokyklos vadovas arba jo paskirtasis asmuo pasirūpina, kad visi mokiniai:

7.1. suprastų, kas yra akademinis sąžiningumas, suvoktų, kad autentiškas mokinio darbas raštu arba žodžiu yra jo intelektinė nuosavybė;

7.2. gautų savarankiško mokymosi įgūdžių, akademinio rašymo, mokslinių tyrimų atlikimo, šaltinių nuorodų, bibliografijos sudarymo rekomendacijų;

7.3. suprastų, kas yra piktnaudžiavimas pasitikėjimu (kas yra plagijavimas, nusirašinėjimas ir netinkamas elgesys per kontrolinį darbą ir egzaminą);

7.4. žinotų, kokios yra pasekmės pripažinus kaltu dėl nesąžiningo akademinio elgesio.

8. Mokyklos vadovas (su)kuria mokyklos politiką, kuri skatina (ugdo) gerą akademinio sąžiningumo praktiką. Dalį akademinio sąžiningumo atsakomybės prisiima pavaduotojai (skyrių vedėjai), bibliotekos darbuotojai, kuratorės, personalas ir dalykų mokytojai.

9. Dalykų mokytojai, bibliotekos darbuotojai informuoja mokinius apie akademinio sąžiningumo reikalavimus, vieningai laikosi bibliografijos, citavimo, nuorodų ir kitų reikalavimų.

10. Mokiniai įsipareigoja laikytis akademinio sąžiningumo reikalavimų:

10.1. nustačius nesąžiningumo atvejį, mokytojas informuoja mokyklos vadovus ir mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);

10.2. jei nusižengiama pirmą kartą, mokytojas išpėja mokinį žodžiu, darbą įvertina vienetu ir apie tai informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus); jei nusižengiama antrą kartą – mokytojas informuoja skyriaus vedėją, mokiny išpėjamas raštu, darbas įvertinamas vienetu ir pokalbiui į gimnaziją kviečiami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai); jei mokiny nusižengia trečiąkart – mokytojas informuoja skyriaus vedėją ir direktoriaus pavaduotoją ugdymui, darbą įvertina vienetu, mokiniui rašomas griežtas papeikimas ir mokiny kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) yra kviečiamas jo elgesį svarstyti į Vaiko gerovės komisijos posėdį.

Efektyvus citavimas ir nuorodų pateikimas

Rašydami autentišką darbą turime:

- atlikti tyrimą to, kas yra sukurta/parašyta ta tema
- išanalizuoti tyrimą rašomo darbo kontekste
- palyginti/priešpastatyti esamas žinias su savo darbo rezultatais/mintimis/nuomonėmis
- pateikti darbą tinkamu numatoma auditorijai būdu
- tinkamai dokumentuoti šaltinius

Kaip mes tai atliksime, priklauso nuo rašomo darbo pobūdžio. Šaltiniai skirtingai nurodomi spaudos leidiniuose ir žurnaluose, literatūros, meno ar muzikos kūrinuose, filmo klipuose ar radijo transliacijose. Svarbiausia yra nurodyti šaltinius tinkamai ir atitinkamu stiliumi. Stiliaus vadovas padės tai užtikrinti.

Skaitytojui bus naudinga žinoti, kaip kitų autorių darbai buvo naudingi mūsų darbui. Nenurodydami šaltinių - žodžių, darbo ar idėjų - mes klaidiname skaitytoją. Jei sudarome įspūdį, kad tai mūsų mintys, tai nėra tinkamas akademinis elgesys.

Kodėl cituojame

Tinkamas citavimas yra esminis akademinio elgesio ir intelektualųjų mainų elementas. Cituodami mes:

- Parodome pagarba autoriui
- Padedame skaitytojui atskirti savo darbą nuo kitų
- Suteikiame galimybę patikrinti cituojamo kūrinio pagrįstumą
- Padedame skaitytojui sekti nuorodas
- Parodyti ir gauti tinkamą darbo proceso įvertinimą
- Parodome, kad sugebame naudoti patikimus šaltinius ir kritiškai juos įvertinti savo darbe
- Įrodyti mūsų žinių bei idėjų patikimumą ir kompetenciją
- Pademonstruoti sugebėjimą daryti išvadas
- Pasidalinti kalte (jei suklystame)

Ką cituoti

Iš darbo autoriaus tikimasi nurodyti kitų autorių medžiagą ir mintis naudojamus kaip citatas, perfrazavimą ar santraukas. Terminas „medžiaga“ reiškia rašytinius, žodinius ar elektroninius produktus, kurie gali būti: tekstai, vaizdai, audio medžiaga, grafiniai vaizdai, meno kūriniai, paskaitos, interviu, pokalbiai, laiškai, transliacijos (laidos), žemėlapiai.

Kada cituojama

Patvirtindami kitų autorių darbų panaudojimą, suteikiame skaitytojui galimybę aiškiai atskirti mūsų ir cituojamų autorių žodžius, iliustracijas, gautus duomenis, mintis ir žodžius.

Rašto darbe turėtume pačiame tekste nurodyti cituojamą kūrinį. Bibliografinių nuorodų darbo pabaigoje nepakanka.

Kituose darbuose (muzika, video, menas) turime taip pat tinkamai nurodyti šaltinį.

Prezentacijose galime pateikti auditorijai spausdintą nuorodų sąrašą arba išvardinti šaltinius paskutinėje skaidrėje.

Žodinės prezentacijos metu patvirtiname cituojamus autorius naudodami frazes, kaip „Pasak

Gandžio...“, Kaip teigia/è Gandi...., Galime išskirti tiesioginę citatą pasakydami „Quote...Unquote“ (t.y.citatos pradžia, citatos pabaiga) arba pirštais parodydami taip vadinamas „triušio ausis“ (rabbit ears) arba „orinė citata“.

Prezentacijose su skaidrėmis galime pateikti pilną arba trumpą nuorodų sąrašą: jeigu nurodoma demonstruojamose skaidrėse trumpai, tuomet turime išdalinti lapus su visomis nuorodomis arba pateikti visą nuorodų sąrašą paskutinėje skaidrėje.

Galime pateikti nuorodas filmo pabaigoje titruose. Naudodami muzikinį kūrinį taip pat nurodome autorius ar šaltinius pridedamose pastabose. Meno kūriniai gali turėti etiketes ar antraštes.

Kaip cituoti

Kai cituojame, turi būti aišku, ką būtent cituojame. Skaitytojui turi būti aišku, kad tai kitų autorių mintys ir kad pacitavome tiksliai ar savais žodžiais. Skaitytojas turi sugebėti aiškiai atskirti **mūsų** žodžius ar kūrinius nuo kitų autorių darbų.

Citatos – tikslūs kitų autorių žodžiai - yra išskiriamos kabutėmis ar kitu šriftu.

Kitų autorių darbų perfrazavimai ar santraukos taip pat privalo būti išskirti.

3 pagrindiniai citavimo tekste tipai:

1. Autorius

- pavardė, puslapis (jei tinkama/pritaikoma)

2. Autorius-data

- pavardė ir leidimo metai, puslapis (jei tinkama).

3. Numeruota išnaša

- Užrasomas išnašos numeris sakinio/pastraipos pabaigoje.
- Atitinkamos detalios išnašos pateikiamos puslapio apačioje; jei cituojamas šaltinis kartojasi, išnašos gali būti trumpesnės.

Žemiau pateikiami pavyzdžiai kaip cituoti spaudinius, neelektroninius šaltinius, video klipus (online), media.

Stiliaus gidas

yra instrukcija, kurioje pateikiama, kaip cituoti ir nurodyti šaltinius. Be to, daugelis jų nurodo rašybą, santrumpas, skyrybą ir t.t. Daugelis gidų pataria, kaip atlikti tyrimą arba teikia bendrus patarimus apie rašymą.

Stiliaus vadovai gali būti skirtingi, TB nenurodo laikytis vieno iš jų. Tai paliekama autoriui ar darbo vadovui. Tačiau reikia nuosekliai laikytis pasirinkto gido rekomendacijų. Kai šaltiniai vertinami online, IB teikia pirmenybę URL (dokumentų ar kitų šaltinių adresus internete).

Vertinant nereikalaujama demonstruoti eksperto sugebėjimus cituoti, tačiau tikimasi visų cituojamų darbų nuorodų.

Dažniausiai naudojami citavimo stiliai akademiniam pasaulyje:

- MLA (Modern Language Association) – šiuolaikinių kalbų asociacija
- APA (American Psychological Association) – amerikų psichologų asociacija
- Harvard (Harvard System of Referencing) – Harvardo nuorodų pateikimo sistema
- Chicago/Turabian
- CSE (Council of Science Editors) – mokslinių redaktorių taryba
- ISO 690 (International Organization for Standardization) – tarptautinė standartizavimo organizacija

Citavimas

yra signalas tekste, kad medžiaga yra „pasiskolinta“.

Tekste citavimas gali būti naudojamas kaip įžanginė frazė teiginio pabaigoje arba įrašas tekste su skaičiuku ar kabutėmis, kurio šaltinis bus pateikiamas puslapio apačioje. Kiekviena citata turi turėti išsamią nuorodą, kad skaitytojas galėtų rasti cituojamą šaltinį.

Nuoroda

pateikia visas cituojamo šaltinio detales nuoseklia tvarka. Pripažinto stiliaus gido naudojimas padės užtikrinti nuoseklumą bei logiškumą ir visų reikiamų elementų panaudojimą.

Kiekviena nuoroda turi būti pacituota tekste. Jei tik skaitėme šaltinį, bet jo necitavome, neįtraukiame jo į nuorodas.

Bibliografija / nuorodos / cituojami kūriniai

Daugelis stiliaus gidų nurodo, kad turi būti pateikiamas nuorodų sąrašas. Tai autorių darbų sąrašas, sudarytas abėcėlės tvarka. Šio skyriaus pavadinimas, priklausomai nuo stiliaus gido, gali skirtis.

Turi būti pateikiama visa informacija, nuosekli, suteikianti skaitytojui galimybę rasti šaltinius.

Perfrazavimas

Rašiniuose mes dažnai pateikiame kitų autorių mintis savais žodžiais. Nors pastraipoje gali pasitaikyti žodžių, kurių negalima pakeisti (geografiniai pavadinimai, cheminės medžiagos ir t. t.) tęsdami pastraipą, turime rašyti savais žodžiais. Turime stengtis pakeisti pastraipos struktūrą, galimai keisdami minčių ir idėjų seką.

Perfrazuodami turime labai aiškiai nurodyti, kur prasideda ir baigiasi kitų autorių žodžiai. Jeigu naudojame savo pavyzdžius, turime aiškiai pabrėžti, kad tai mūsų mintys.

Santrauka

Galime reziumuoti skyrių ar akademinį rašinį, gal net knygą 2-3 sakiniais. Vėlgi, nors rašome savais žodžiais, privalome nurodyti originalų šaltinį.

Santraukos dažnai naudojamos literatūros apžvalgoje - kai apibendriname, ką kiti autoriai rašė ar darė šia tema.

Citatos

Tikslius žodžius pateikiame kabutėse, ilgesnes pastraipas - pasvirusiu šriftu be kabučių. Privalu nurodyti autorių tekste, o vėliau išsamiaje nuorodų sąrašė.

Citatas reikėtų naudoti saikingai ir atsargiai; literatūriniai rašiniai arba rašiniai pagal istorinius dokumentus gali tureti daugiau citatų.

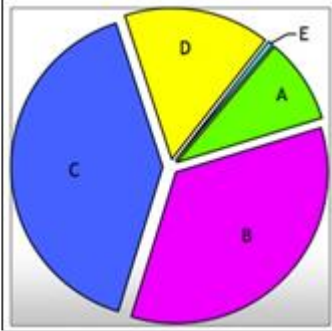

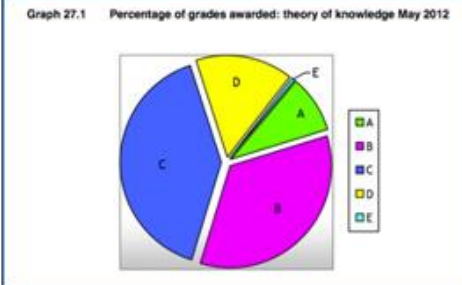

Darbo dokumentavimo patikrinimas

- Ar parašėte kabutes cituodami ir paminėjote autorių?
- (Jeigu naudojot pasvirusį šriftą, kabučių nereikia, bet autorių paminėti būtina)
- Ar nurodėte autorių, naudodami jo mintis bei idėjas?
- Ar skaitytojui bus aišku, kur baigiasi ir prasideda kito autoriaus kūrinio citavimas?
- Ar pateikėte išsamias nuorodas, naudodami pasiskolintus vaizdus, lenteles, diagramas, žemėlapius ir t.t.?
- Spaudiniai : ar nurodėte puslapius?
- Interneto medžiaga: ar įtraukėte URL-uniform resource locator (internetu adresus) ir DOI -digital object identifier system (nuolatinis skaitmeninis identifikatorius, suteikiamas objektui (tiksliau – intelektinės nuosavybės objektui) ir naudojamas jam skaitmeninėje erdvėje identifikuoti)?
- Ar kiekvienai citatai tekste yra nuorodos sąrašė darbo pabaigoje? Ar citata susijusi su pirmaisiais nuorodos žodžiais?
- Ar kiekvienas nurodytas tekstas nuorodų sąrašė yra cituojamas darbe? Ar pirmi nuorodos žodžiai tiesiogiai susiję su naudojama citata?
- Ar nuorodų sąrašas (cituojamų darbų, bibliografijos) pateikiamas abėcėlės tvarka pirmiausia nurodant autoriaus pavardę?

		Cituoiant spausdintus leidinius	Šaltinis
Citata	Autorius	Carroll points out that “deliberate breaches form a relatively small proportion of dishonesty cases whereas up to 80% in most years involve misuse of others' work through plagiarism or collusion“ (p. 2).	Some attempts to gain unfair advantages involve deliberate breaches of the rules. Learners who take devious shortcuts into examinations, gain unauthorized access to assessment questions, or who hire an impersonator are clearly being dishonest. Because of developments in communication technology, smaller devious shortcuts can be smuggled in to examination rooms, impersonators are easier to recruit, and hacked questions are more easily available. However, deliberate breaches form a relatively small proportion of dishonesty cases whereas up to 80% in most years involve misuse of others' work through plagiarism or collusion. In the cases, determining whether a learner has acted dishonestly is much more problematic and the role of technology and networked communication in encouraging misuse is also more complex. Nuoroda/šaltinis: Carroll, J. July 2012. Academic honesty in the IB. IB Position Paper. http://blogs.ibo.org/positionpapers/files/2013/02/Academic-honesty-in-the-IB.pdf.
	Autorius - data	Carroll reminds us that “deliberate breaches form a relatively small proportion of dishonesty cases whereas up to 80% in most years involve misuse of others' work through plagiarism or collusion“ (2012, p. 2).	
	Numeruota išnaša	As Carroll has noted, “deliberate breaches form a relatively small proportion of dishonesty cases whereas up to 80% in most years involve misuse of others' work through plagiarism or collusion“. ¹ ¹ Carroll, J. 2012. Academic honesty in the IB. IB Position Paper, p. 2.	
Perfrazavimas	Autorius	While some students still try to bring unauthorized materials into examination rooms with a clear intention to cheat, the vast majority of breaches (80%) relate to plagiarism and collusion; establishing responsibility and intent in such cases is not always easy (Carroll, p. 2).	
	Autorius - data	Carroll (2012, p. 2) notes that while some students still try to bring unauthorized materials into examination rooms with a clear intention to cheat, the vast majority of breaches (80%) relate to plagiarism and collusion; establishing responsibility and intent in such cases is not always easy.	
	Numeruota išnaša	While some students still try to bring unauthorized materials into examination rooms with a clear intention to cheat, the vast majority of breaches (80%) relate to plagiarism and collusion; establishing responsibility and intent in such cases is not always easy ¹ . Carroll, J. 2012. Academic honesty in the IB. IB Position Paper, p. 2.	

Citata	Autorius	Gaškaitė pabrėžia, kad „ tokio masto ir trukmės partizaninis karas, koks vyko Lietuvoje, retas pasaulio istorijoje. Niekieno iš šalies neremiama ir nepalaikoma, maža tauta organizuotai beveik dešimtį metų priešinosi galingai totalitarinei valstybei, ką tik laimėjusiai Antrąjį pasaulinį karą“ (p. 13).	1940-ųjų birželį nepriklausomos Lietuvos Respublikos kariuomenei nebuvo įsakyta priešintis įžengiančiai sovietų kariuomenei. Kariai bejėgiškai žiūrėjo į visais keliais ropojančius tankus. 1944-aisiais tūkstančiai Lietuvos patriotų, nelaukdami jokio įsakymo, pradėjo žutbūtinę kovą už lietuvių valstybės atkūrimą. Tokio masto ir trukmės partizaninis karas, koks vyko Lietuvoje, retas pasaulio istorijoje. Niekieno iš šalies neremiama ir nepalaikoma, maža tauta organizuotai beveik dešimtį metų priešinosi galingai totalitarinei valstybei, ką tik laimėjusiai Antrąjį pasaulinį karą. Ir tik po dešimtmečio brutalus fizinio gyventojų naikavimo bei globalios propagandos kovotojų jėgos buvo palaužtos. Nuoroda/šaltinis: Gaškaitė N. 2006. Pasipriešinimo istorija 1944-1953 metai. Vilnius: Aidai. 325 p.
	Autorius - data	Gaškaitė mums primena, kad „ tokio masto ir trukmės partizaninis karas, koks vyko Lietuvoje, retas pasaulio istorijoje. Niekieno iš šalies neremiama ir nepalaikoma, maža tauta organizuotai beveik dešimtį metų priešinosi galingai totalitarinei valstybei, ką tik laimėjusiai Antrąjį pasaulinį karą “ (2006, p. 13).	
	Numeruota išnaša	Kaip pažymi Gaškaitė „ tokio masto ir trukmės partizaninis karas, koks vyko Lietuvoje, retas pasaulio istorijoje. Niekieno iš šalies neremiama ir nepalaikoma, maža tauta organizuotai beveik dešimtį metų priešinosi galingai totalitarinei valstybei, ką tik laimėjusiai Antrąjį pasaulinį karą“ ¹ . ¹ Gaškaitė, N. 2006. Pasipriešinimo istorija 1944-1953 metai, p. 13.	
Perfrazavimas	Autorius	Lietuvoje vykęs partizaninis karas yra retas pasaulio istorijoje. Maža tauta, niekieno nepalaikoma, beveik dešimt metų priešinosi galingai valstybei, ką tik laimėjusiai Antrąjį pasaulinį karą (Gaškaitė, p. 13).	
	Autorius - data	Gaškaitė (2006, p. 13) pastebi, kad Lietuvoje vykęs partizaninis karas yra retas pasaulio istorijoje. Maža tauta, niekieno nepalaikoma, beveik dešimt metų priešinosi galingai valstybei, ką tik laimėjusiai Antrąjį pasaulinį karą.	
	Numeruota išnaša	Lietuvoje vykęs partizaninis karas yra retas pasaulio istorijoje. Maža tauta, niekieno nepalaikoma, beveik dešimt metų priešinosi galingai valstybei, ką tik laimėjusiai Antrąjį pasaulinį karą ¹ . ¹ Gaškaitė, N. 2006. Pasipriešinimo istorija 1944-1953 metai, p. 13.	

	Naudojant paveikslėlių	Mokslinė medžiaga
Autorius	On the other hand, as we can see in Figure 4, very few students score an E for theory of knowledge. Figure 4. Percentage of grades awarded: theory of knowledge May 2012	The IB Diploma Programme Statistical Bulletin May 2012 Examination Session
Autorius - data	On the other hand, as we can see in Figure 4, very few students score an E for theory of knowledge (IBO, 2012, 40). Figure 4. Percentage of grades awarded: theory of knowledge May 2012	Graph 27.1 Percentage of grades awarded: theory of knowledge May 2012
Numeruota išnaša	On the other hand, as we can see in Figure 4, very few students score an E for theory of knowledge (IBO, 2012, 40). Figure 4. Percentage of grades awarded: theory of knowledge May 2012⁵ ⁵ IB (International Baccalaureate). November 2012. The IB Diploma Programme Statistical Bulletin, May 2012 Examination Session. https://www.ibo.org/facts/statbulletin/dpstats/dokuments/may_2012_statistical_bulletin.pdf.P 40.	Nuoroda/šaltinis: IB(International Baccalaureate). November 2012. The IB Diploma Programme Statistical Bulletin, May 2012 Examination Session. https://www.ibo.org/facts/statbulletin/dpstats/dokuments/may_2012_statistical_bulletin.pdf.

	Autorius/kūrėjas	Skyriaus/ straipsnis	Pavadinimas	Periodinio leidinio pavadinimas	Leidykla/miestas	URL/DOI		Leidimo data	Tomas/leidinio numeris	Puslapio numeris	Duomenų bazės pavadinimas	Elektroninė skaityklė	Leidimas	Redaktorius	Pateikimo data
Knyga	Taip		Taip		Taip			Taip					Prireikus		
Knygos skyrius	Taip	Taip	Taip		Taip			Taip					Prireikus	Prireikus	
Knyga internetu	Taip		Taip		Taip	Taip		Taip					Prireikus		
Elektroninė knyga	Taip		Taip		Taip			Taip				Taip	Prireikus		
Laikraščio/ žurnalo straipsnis	Jei prieinama	Taip		Taip				Taip		Taip					
Žurnalas	Taip	Taip		Taip				Taip	Taip	Taip					
Elektroninio laikraščio/ žurnalo straipsnis	Jei prieinama	Taip		Taip				Taip		Jei prieinama	Prireikus	Prireikus			
Elektroninis žurnalas	Taip	Taip		Taip		Taip		Taip	Taip	Jei prieinama	Prireikus	Prireikus			
Interneto puslapis	Jei prieinama	Taip	Taip		Prireikus	Taip		Jei prieinama							Visada
Internetinis portalas	Jei prieinama		Taip		Prireikus	Taip		Jei prieinama							Taip
Diagrama	Jei prieinama		Taip		Prireikus	Prireikus		Jei prieinama							Prireikus
Video	Jei prieinama		Taip		Prireikus	Prireikus		Jei prieinama							Prireikus
Blogas	Taip	Taip	Taip			Taip		Jei prieinama							Taip

Šis dokumentas parengtas remiantis:

August 2014. The IB programme continuum of international education. Effective citing and referencing. http://www.unis.org/uploaded/02_ACADEMICS/2014-15/IB/Effective_citing_and_referencing_%281%29.pdf

September 2007. Diploma Programme Academic honesty. International Baccalaureate Organization 2007.